

ZÁSADY HOSPODAŘENÍ SE ZEMĚDĚLSKÝMI POZEMKY VE VLASTNICTVÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE

Implementační část

Zhotovitel:

Společnost UP – ASITIS

(Univerzita Palackého v Olomouci a ASITIS s.r.o.)

Univerzita Palackého
v Olomouci

Olomouc 2023

verze 1.0

OBSAH

1. Základní východiska z analytické a návrhové části díla	3
2. Implementace	3
2.1. Řídící a výkonná struktura	3
2.2. Monitorovací indikátory	4
2.3. Sledování postupu a aktualizace	5
3. Doporučení na aktualizaci dokumentů	5

1. ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA Z ANALYTICKÉ A NÁVRHOVÉ ČÁSTI DÍLA

V analytické části díla „Zásady hospodaření se zemědělskými pozemky ve vlastnictví statutárního města Olomouce“ byly definovány základní postoje pro nakládání statutární město Olomouc (dále jen město Olomouc) se zemědělskými pozemky, a to zejména s ohledem na ekologicky šetrné hospodaření a vytvoření předpokladů pro realizaci ÚSES, protierozních opatření, krajinných prvků a prostupnosti krajiny (systém polních cest).

Zmapování zemědělských pozemků ve vlastnictví města Olomouc vhodných pro krajinotvorné opatření bylo provedeno z datových a mapových podkladů v prostředí GIS podkladu.

Návrhová část formulovala Obecné zásady vlastníka zemědělské půdy a zejména pak Základní principy města Olomouce, jako vlastníka zemědělské půdy. Dále navrhla priority města Olomouce a Zásady podpory města Olomouce k šetrnějšímu hospodaření na pozemcích města a způsob, jakým budou aplikovány v kontextu pachtovních smluv.

2. IMPLEMENTACE

Implementací Zásad hospodaření se zemědělskými pozemky ve vlastnictví města Olomouce rozumíme popis způsobu uvedení návrhů, které zásady přináší do praxe.

2.1. Řídící a výkonná struktura

Základním nositelem Zásad a odborem, který je odpovědný za uvedení do praxe je odbor strategie a řízení. Odbor strategie a řízení jmenuje a pověří implementací Koordinátora. Součinnost pro efektivní správu majetku pak poskytuje odbor majetkoprávní. Zástupci těchto dvou odborů tvoří implementační skupinu. Realizátorem vybraných záměrů – odbor investic.

Koordinátor

Pověřený pracovník v roli koordinátora má za úkol připravit každoroční setkání implementační skupiny.

Kompetence a odpovědnosti koordinátora jsou:

- zajistit setkání implementační skupiny a pořídit z něj zápis,
- požádat jednotlivé členy implementační skupiny o přípravu podkladů pro jednání skupiny,
- aktualizovat monitorovací indikátory pro potřebu jednání implementační skupiny,
- zajistit informování dalších relevantních osob potřebných pro jednání implementační skupiny (např. pracovníky jiných odborů),
- aktualizovat akční plán na základě jednání implementační skupiny,
- vypracovat zápis ze setkání implementační skupiny a tento zaslat relevantním osobám.

Implementační skupina

Odbory strategie a řízení a majetkoprávní, které jsou pověřené implementací Zásad hospodaření se zemědělskými pozemky zajistí, aby každoročně proběhlo setkání, na kterém se vyhodnotí aktuální stav uvedení poznatků do praxe a naplánují se další aktivity nutné k úspěšné realizaci.

Kompetence a odpovědnosti implementační skupiny jsou:

- identifikace problémů, příležitostí v uvedení do praxe,

- shromáždění informací a dat, které se v průběhu roku změnily a mají vliv na Zásady,
- aktualizace akčního plánu,
- vyhodnocení monitorovacích indikátorů,
- příprava a koordinace aktualizace Zásad hospodaření se zemědělskými pozemky,
- iniciace konkrétních aktivit a projektů, které povedou k naplnění Zásad – zejména iniciace směny, či přípravy projektových záměrů v souladu s prioritami města Olomouce ve smyslu těchto Zásad.

Garant projektového záměru

Jednotlivé iniciované aktivity a projekty mají vždy svého hlavního nositele, který odpovídá za jejich úspěšnou realizaci. V kontextu správy zemědělských pozemků jde o osobu, jejímž úkolem je plánování věcného záměru nakládání s pozemky. Konkrétní záměry se vždy promítají do řady dílčích aktivit zahrnujících řadu majetkoprávních úkonů, například:

- směnu pozemků,
- změnu využití pozemků,
- možné vynětí ze zemědělského půdního fondu a další.

Kompetence a odpovědnosti garanta projektového záměru jsou:

- rozumí cílům a předpokladům úspěchu záměru, který má být realizován,
- má kompetence zajistit potřebné úkony a aktivity,
- má přidělený potřebný rozpočet a disponuje vlastní časovou kapacitou pro realizaci aktivit,
- má odpovědnost za realizaci záměru a předání informací koordinátorovi pro potřebu promítnutí změn do dat, z nichž vychází monitorovací indikátory.

2.2. Monitorovací indikátory

Pro získání rychlého přehledu o stavu naplnění Zásad pro hospodaření se zemědělskými pozemky města Olomouc jsou stanoveny následující monitorovací indikátory, které budou každoročně aktualizovány.

Předpokládaným způsobem aktualizace je několik souhrnných dotazů na aktualizovaná data o pozemcích a ústní sdělení pracovníků pověřených realizací iniciovaných projektů, či informace získané o souvisejících projektech s dopadem na zemědělské pozemky ve vlastnictví města Olomouc.

Tabulka monitorovacích indikátorů

Indikátor	Výchozí hodnota (2022)	2023	2024
Počet zemědělských pozemků přírodního charakteru	963		
Výměra zemědělských pozemků	426,87 ha		
Výměra pozemků vedených v LPIS	325 ha		

Počet navržených projektových záměrů	6		
Výměra pozemků k realizaci záměrů	60 ha		
Výměra pozemků s realizovanými projekty	0		

Monitorovací indikátory jsou datovou sadou, která přehledně popisuje realizaci záměrů města Olomouc na vlastních pozemcích. Vychází z toho, že záměrem města Olomouc je využití pozemků primárně k realizaci krajinotvorných opatření. Realizace těchto záměrů je ve veřejném zájmu, neboť má dlouhodobě podpořit vyšší úrodnost okolních pozemků, zabránit degradaci půdy, podpořit biodiverzitu a zlepšit vodní bilanci daného území. Současně pak tato opatření můžou zvýšit estetické hodnoty a rekreační potenciál krajiny, které dále zvýší kvalitu životního prostředí.

Přehled indikátorů

Počet zemědělských pozemků přírodního charakteru – souhrnný indikátor sloužící pro evidenci množství jednotlivých pozemků

Výměra zemědělských pozemků – výměra dle RÚIAN

Výměra pozemků LPIS – výměra dle LPIS

Počet navržených projektových záměrů – Stručně charakterizuje množství projektových záměrů, na kterých implementační skupina pracuje

Výměra pozemků k realizaci záměrů – Přibližuje rozsah naplánovaných krajinotvorných opatření

Výměra pozemků s realizovanými projekty – značí rozsah úspěšných realizací krajinotvorných opatření

2.3. Sledování postupu a aktualizace

Realizace Zásad hospodaření se zemědělskými pozemky ve vlastnictví města Olomouc vytvořila aktuální přehled všech pozemků, jehož cílem je mimo jiné zpřehlednění celkového stavu vlastnictví zemědělských pozemků města Olomouc. Zachování dlouhodobého přehledu o nakládání se zemědělskými pozemky je možné při průběžné aktualizaci vzniklých dat. Díky tomu bude možné koordinátor každoročně aktualizoval monitorovací indikátory a vytvořil tak přehled nejen pro implementační skupinu, ale také pro politické vedení města, zúčastněné osoby i širokou veřejnost.

3. DOPORUČENÍ NA AKTUALIZACI DOKUMENTŮ

Nejvýznamnějším krokem v kontextu nakládání a hospodaření s pozemky, jako majetkem města by bylo vyvolat komplexní pozemkové úpravy na celém, nebo alespoň na části území. Komplexní pozemkové úpravy by měly řadu pozitivních dopadů, zejména:

- scelení pozemků,
- vznik plánu společných zařízení (který bude obsahovat komplexní síť krajinotvorných opatření),
- otevření možnosti financování opatření Státním pozemkovým úřadem.

Vyvolat komplexní pozemkové úpravy je v řadě katastrů složité, či téměř nemožné. Mělo by však být jasným záměrem města Olomouc tento krok iniciovat, dlouhodobě podporovat a zajistit pro něj dostatečnou podporu mezi vlastníky půdy.

V situaci, kdy k realizaci komplexních pozemkových úprav nedochází, je třeba postupovat v přípravě a realizaci konkrétních záměrů, ideálně v širším území. Pro potřebu realizace těchto záměrů doporučujeme postupně dopracovat, či aktualizovat Studie konkrétních lokalit – od studií Územních, přes Studie srážkových a odtokových poměrů, či Krajinné plány dílčích katastrů, či jejich částí. Tyto materiály by měly odpovídat potřebám a problémům konkrétní lokality a měly by navrhnout řešení problémů každé jedné z lokalit. Jejich přirozenou součástí je návrh krajínotvorných opatření a výpočet jejich potřebné kapacity pro zlepšení negativních jevů, které se v území mohou vyskytovat.

Realizace výše zmíněných studií upřesňující konkrétní uspořádání dílčí části katastrů se následně může promítnout do aktualizace územního plánu proto, aby byly vytvořeny ideální podmínky pro realizaci navržených opatření. Zároveň tak územní plán bude odrážet skutečnost, nebo alespoň potřebné záměry v území.